

(דף קכ"ו ע"א) על המזבח, כמה דאוקימנא. וכתיב, הנה דם הברית אשר פרת יי' עמכם. וישם באגנות, באגנות פתיב, חסר וא"ו. כמה דכתיב, (שיר השירים ז) שררד אגן הסהר אל יחסר המזוג.

ונגש משה לבדו אל יי', (שמות כד) זכאה חולקיה דמשה, דהוא בלחודוי, זכה למה דלא זכה בר נש אחרא. ישראל זכו השתא, מה דלא זכו עד תהיא שעתא. ותהיא שעתא, אתקיימו, בקיימא עלאה קדישא. ובההוא שעתא אתבשרו למהוי בינייהו מקדשא, כמה דאת אמר, (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וגו'. (שמות כד) רבי יהודה פתח, (שיר השירים ז) זאת קומתה דמתה לתמר וגו', כמה חביבה כנסת ישראל קמי קדשא בריה הוא, דלא מתפרשא מניה, כהאי תמר, דלא פריש דבר מן נוקבא לעלמין, ולא סליק, דא בלא דא. כד כנסת ישראל, לא מתפרשא מקודשא בריה הוא.

תא חזי, בשעתא דנדב ואביהוא ושבעין סבין חמו. מה פתיב בהו. ויראו את אלהי ישראל. דאתגלי עליהו שכינתא. רבי יהודה ורבי יוסי אמרי, את דייקא. ודא את, הוא מרחוק. את לאכללא מה די בגויה.

רבי יצחק אמר, והא כתיב (יחזקאל י) היא תהיה אשר ראיתי תחת אלהי ישראל בנהר כבר, מאן תהיה דא. אמר רבי יוסי אמר רבי חייא, תהיה זוטרתי. וכי אית תהיה זוטרתי, אין. תהיה זוטרתי, ותהיה עלאה. ותהיה זוטרא דזוטרתי.

ויראו את אלהי ישראל, דייקא, כמה דאמינא. ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר, כחזו אבן טבא, דזמין קדשא בריה הוא למבני מקדשא, דכתיב, (ישעיה נד) ויסדתיך בפספירים.

ואל אצילי בני ישראל, (שמות כד) דא נדב ואביהוא. לא שלח ידו, דסליק לון לבתר זמנא, ולא אתענשו הכא. רבי יוסי אמר, מלה דא, לשבחה דלהון, דכתיב ויאכלו וישתו דזנו עיניהון, מנהירו דא. רבי יהודה אמר, אכילה ודאית אכלו, וזנו גרמיהו, והכא אתקשרו לעילא, אי לא דסטו אורחיהו לבתר, כמה דאוקימנא.

אמר רבי אלעזר, ואפילו ישראל, בההיא שעתא אתקשרו, ואתקשרת בהו שכינתא. ודא קיימא, ואורייתא כלא, בחד זמנא הוה. וישראל כההיא שעתא לא חמו לעלמין. ולזמנא דאתי, זמין קדשא בריה הוא לאתגלאה על בנו, ולמחמי כלא יקרא דיליה עינא בעינא, דכתיב (ישעיה נב) פי עין בעין יראו בשוב יי' ציון. וכתיב, (ישעיה מ) ונגלה כבוד יי' וראו כל בשר יחדו וגו'.

פרשת תרומה

וידבר יי' אל משה לאמר. (שמות כה) דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו וגו'. רבי חייא פתח, (תהלים קלה) פי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו, כמה חביבין ישראל קמי קדשא בריה הוא, דאתרעי בהו, ובעא לאתדפקא בהו, ולא אתקשרא עמהון. ועביד

להזן עמא יחידאי בעלמא, דכתיב, (שמואל ב ז) ומי בעמך בישראל גוי אחד בארץ, ואינן אתרעו ביה, ואתקשרן ביה. הדיא הוא דכתיב, פי יעקב בחר לו יה. וכתיב (דברים לב) פי חלק יי עמו. ויהב לשאר עמין שולטנין רברבן ממנן עליהו, והוא נטיל לחולקיה ישראל.

רבי שמעון פתח, (שיר השירים ו) מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה בלבנה ברה כחמה איומה כנדגלות. מי זאת, רזא דתרין עלמין מתחברן פחדא, ודיא הוא עולם ועולם. מ"י: הא אוקימנא דרגא עלאה לעילא, שירותא דקיימא בשאלתא, ואקרי מ"י, כמה דאת אמר (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. זא"ת: דרגא תתאה לתתא, עלמא תתאה. ותרווייהו, תרין עלמין בחבורא חדא, בקשורא חדא כחדא.

הנשקפה: פד מתחברן תרווייהו כחדא. כמו שחר: פד בעינא שחרותא לאנהרא ולבתר אתנהיר כסיהרא, פד (פניש) בטש בה נהירו דשמשא. ולבתר כשמשא, פד קיימא סיהרא בשלימו. איומה: תקיפא, לאגנא על פלא. דהא כדין אית לה שלימו ותקיפו, למעבד חילא.

ונטלא חילא מעלמא עלאה, על ידא דיעקב שלימא, דחבר לון פחדא. חבר לון פחדא לעילא. וחבר לון פחדא לתתא. ומתמן נפקו, תריסר שבטין קדישין, כגוונא דלעילא. יעקב דהנה שלים, אעיל רחימו בתרין עלמין, כמה דאוקימנא. שאר בני נשא דעבדין פדין מגלין עריין לעילא ותתא, גרים דבבו בתרין עלמין, וגרים פרוידא, הדיא הוא דכתיב, (ויקרא יח) ואשה אל אחתה לא תקח לצר"ר, דאתעבידו מארי דבבו דא לדא.

ואי תימא (בראשית ל) ותקנא רחל באחותה. הכי הוא ודאי דהא עלמא תתאה, פל תיאובתה לאו איהו, אלא בגין למיהוי כגוונא דעלמא עלאה, ולמירת דוכתתא. בדוכתא אחרא קנאת סופרים אסגיאת חכמתא, והכא קנאת סופרין, בגין דאית ספר וספר, אסגיאו משיכו דחכמתא (עלאה) לגבייהו. (נ"א ועל דא יעקב אשלים כו).

ועם פל דא, אפילו יעקב לא אשלים לגבייהו בדקא חזי. שאר בני עלמא, גרמין דבבו, וגרמין פרוידא, ומגלין עריין דכלא, עריין דעילא ותתא. ובדא דא אית רזא דעריין, עריין דאימא וברתא, וכלא ברזא חדא. מי זאת אתקרון אחתו, בגין דאינן באחנה וברחימו, ובחבורא דרעותא. ואקרון אמא וברתא. מאן דגלי ערייתהו, לית ליה חולקא לעלמא דאתי, ולית ליה חולקא במהימנותא.

תא חזי, פי יעקב בחר לו יה, רזא עלאה לעילא. פיון דאשלים, ואקרי ישראל, פדין לסגלתו, נטיל פלא בכל סטרין, ונטיל לעילא ונטיל לתתא, ואשתלים בכלא.

אמר רבי שמעון, הא תנינן, דכד ברא קדשא בריה הוא עלמא, גליה בגליפוי דרזי מהימנותא, גו טהירין ברזין עלאין, וגליה לעילא וגליה לתתא, וכלא ברזא חדא, ברזא דגלופי דשמא קדישא יהו"ה, דשליט באתווי עילא ותתא. ובדא דא אשתכללו עלמין, עלמא עלאה ועלמא תתאה.

עֲלָמָא עֲלָאָה אֲשֶׁתְּכֻלָּל בְּרָזָא דְאֵת י', נְקוּדָה עֲלָאָה קְדָמָאָה, דְּנִפְקָא מִגּוֹ דְסִתִּים וְגַנְיָז דְלֹא יָדִיעַ,
וְלֹא קִיָּמָא לְמַנְדַּע, וְלֹא אֲתִיּוּדַע פְּלִל, סְלִיקוּ דְרָזָא דְאִין סוּף, וּמִגּוֹ סְתִימוּ דָא, נְהִיר נְהִירוּ חַד
דְקִיק וְסִתִּים, פְּלִיל בְּגִיָּיה פְּלִלָא דְכָל נְהוּרִין. וּבְהַהוּא נְהִירוּ סִתִּים, בְּטַשׁ בִּיה מָאן דְלֹא בְטַשׁ.
נְהִיר בִּיה מָאן דְלֹא נְהִיר. וּבְדִין, אֲפִיק חַד נְהִירוּ, דְאִיהוּ עֵדוּנָא לְעֵדוּנָא, לְאֲשֶׁתְּעֻשָׁעָא, לְאֲתַנְנָזָא
נְהִירוּ דְקִיק, וְסִתִּים בְּגוֹ הַהוּא נְהִירוּ.

וְהַהוּא נְהִירוּ דְאִיהוּ עֵדוּנָא לְעֵדוּנָא, סִתִּים, אֲתַקְנִימוּ (נ"א אֲתַרְקִימוּ) וְאֲשֶׁתְּכֻלָּלוּ בִּיה שִׁית רְשִׁימִין,
דְלֹא יָדִיעוּ, בַּר לְהַהוּא נְהוּרָא דְקִיק בַּד עָאֵל לְאֲתַנְנָזָא, עֵדוּנָא בְּעֵדוּנָא נְהִיר בְּנְהִירוּ.

וְהֵאֵי נְהִירוּ דְנִפְקָא מִגּוֹ נְהִירוּ דְקִיק אִיהוּ דְחִילָא וְאֲמַתְנִי וְתַקִּיפָא יְתִירָא, וְאֲתַפְּשֵׁט הֵאֵי וְאֲתַעְבִּיד
עֲלָמָא חֲדָא, דְנְהִיר לְכָל עֲלָמִין. עֲלָמָא סְתִימָא דְלֹא יָדִיעַ פְּלִל, וּבְגִיָּיה דְיִירִין שִׁית רַבּוּא אֶלְתָּ,
דְאִינוּן דְיִירִין וְחִילִין וּמְשִׁירִין עֲלָאִין.

וּבִינוּן דְאֲפִיק לִזְן וְאֲשֶׁתְּכֻלָּלוּ בְּחֲדָא כְּדִין

